

Bài 15
NƯỚC ÂU LẠC
(tiếp theo)

4. Thành Cổ Loa và lực lượng quốc phòng

An Dương Vương cho xây dựng ở Phong Khê một khu thành đất lớn mà người sau gọi là Loa thành hay thành Cổ Loa.

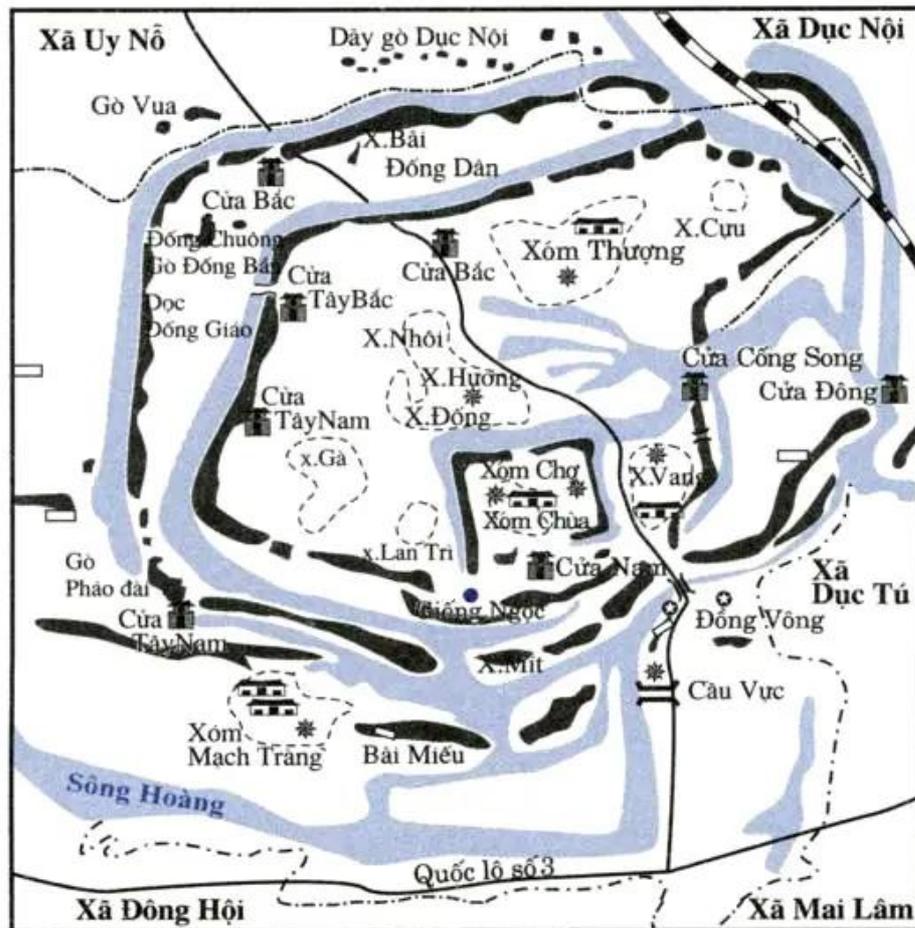
Sử cũ chép: "Thành rộng hơn nghìn trượng như hình tròn ốc nên gọi là Loa thành".

Thành có ba vòng khép kín với tổng chiều dài chu vi khoảng 16.000 m. Chiều cao của thành khoảng từ 5 - 10 m, mặt thành rộng trung bình 10 m, chân thành rộng từ 10 - 20 m.

Các thành đều có hào bao quanh, rộng từ 10 - 30 m. Các hào thông nhau, vừa nối với một đầm lớn (Đầm Cỏ) ở giữa thành Trung và thành Ngoại, vừa nối với sông Hoàng.

Bên trong thành Nội là những khu nhà ở và làm việc của gia đình An Dương Vương và các Lạc hầu, Lạc tướng.

Em có nhận xét gì về việc xây dựng công trình thành Cổ Loa vào thế kỉ III - II TCN ở nước Âu Lạc ?

- Lũy, thành, gò
 Sông, đầm lầy, ao hồ
 Cống nước
 Cổng thành
- Đình, chùa
 Mộ cổ
 Di chỉ
 Hiện vật phát hiện lẻ tẻ
- Làng xóm
 Đường giao thông chính
 Đường sắt

Hình 41- Sơ đồ khu di tích thành Cổ Loa

Cổ Loa còn là một *quân thành*⁽¹⁾. Ở đây có một lực lượng quân đội lớn gồm bộ binh và thủy binh được trang bị các vũ khí bằng đồng như giáo, rìu chiến, dao găm và đặc biệt là nỏ. Các nhà khảo cổ đã phát hiện được ở phía nam thành (Cầu Vực) một hố mũi tên đồng gồm hàng vạn chiếc. Đầm Cả là nơi tập trung các thuyền chiến vừa luyện tập, vừa sẵn sàng chiến đấu.

Em thử nêu những điểm giống và khác nhau của nhà nước Văn Lang và nhà nước Âu Lạc ?

(1) *Quân thành* : khu thành quân sự, phục vụ chiến đấu.

5. Nhà nước Âu Lạc sụp đổ trong hoàn cảnh nào ?

Đất nước Âu Lạc yên ổn chưa được bao lâu thì xảy ra cuộc xâm lược của Triệu Đà.

Triệu Đà là một tướng của nhà Tần, được giao cai quản các quận giáp phía bắc Âu Lạc (tương ứng với Quảng Đông, Quảng Tây thuộc Trung Quốc ngày nay). Năm 207 TCN, nhân lúc nhà Tần suy yếu, Triệu Đà đã cắt đất ba quận, lập thành nước Nam Việt, sau đó đem quân đi đánh các vùng xung quanh và đánh xuống Âu Lạc. Quân dân Âu Lạc, với vũ khí tốt và tinh thần chiến đấu dũng cảm, đã đánh bại các cuộc tấn công của quân Triệu, giữ vững nền độc lập của đất nước. Triệu Đà, biết không thể đánh bại được quân ta, bèn vờ xin hoà và dùng mưu kế chia rẽ nội bộ nước ta.

Theo em, truyện Mỵ Châu - Trọng Thủy nói lên điều gì ?

Năm 179 TCN, sau khi đã chia rẽ được nội bộ nhà nước Âu Lạc, khiến các tướng giỏi như Cao Lỗ, Nổi Hâu phải bỏ về quê, Triệu Đà lại sai quân đánh Âu Lạc. An Dương Vương do không đề phòng, lại mất hết tướng giỏi, nên bị thất bại nhanh chóng. Âu Lạc rơi vào ách đô hộ của nhà Triệu.

Theo em, sự thất bại của An Dương Vương để lại cho đời sau bài học gì ?

Hình 42 - Đền thờ An Dương Vương tại thành Cổ Loa (Hà Nội)

CÂU HỎI

1. Em hãy mô tả thành Cổ Loa.
2. Dựa vào tư liệu lịch sử và truyền thuyết, em hãy trình bày nguyên nhân thất bại của An Dương Vương trong cuộc kháng chiến chống quân xâm lược Triệu Đà.

*Ai về qua huyện Đông Anh,
Ghé xem phong cảnh Loa thành Thục Vương.
Cổ Loa thành ốc khác thường,
Trải bao năm tháng dấu thành còn đây.*

Ca dao